

5 - Moderne religiøst inspirert musikk (ca 6 min)

Et begrep som moderne religiøst inspirert musikk kan i en hinduisk kontekst brukes om mange typer musikk. De har til felles at de reflekterer dagens hinduisme og *bhakti*, samt at de på mange måter er preget av både tradisjonelle og moderne elementer. Blant de tradisjonelle elementene finner vi gjerne tekstene, enkelte ”typisk indiske” instrumenter, og visse melodiske særpreg. Blant de moderne elementene finner vi gjerne enkle rytmer (*beat*) som i Vesten, og moderne instrumenter som synthesizer og elektrisk bass. Moderne indisk musikk av denne typen har både påvirket og latt seg påvirke av lignende musikk i andre kulturområder, blant annet såkalt New Age-musikk.

Slik dette musikkstykket framstår, kan det sies å ha sin basis i en raga-skala som heter *bhairav* (men som har høyt, ikke lavt syvende trinn). Det brukes imidlertid akkorder, noe som er et europeisk produkt, og ved en slags modulering bringes vi inn i en skala som er lik den *raga kirvani* bygger på. Da har det fjerde trinnet, det vil si kvarten, i *bhairav* blitt grunntone. *Kirvani* er en opprinnelig sørlig raga som etter hvert ble tatt opp i nord-indisk musikk. Skalaen som *raga kirvani* bygger på korresponderer med europeisk harmonisk moll, og det er kanskje noe av grunnen til at sitaristen Ravi Shankar har brukt den flittig på konserter i Vesten. Ved å spille på en slik referanseramme har han gjort det lettere for lytterne å få fatt i andre elementer i den indiske musikken. På samme vis er noe av poenget med dette eksempelet å la elevene høre en *raga* som bygger på en noenlunde kjent skala. Vi hører tradisjonelle instrumenter som bjeller, strenginstrumentet *sarod*, *bansuri* (tverrfløyte av bambus), *tambura* (se ovenfor) og *tabla*, men også synth. Mens rytmemønsteret er klart vestlig inspirert, er den innledende *alap* (se ovenfor) inspirert av klassisk indisk musikk.

Musikkstykket har tittelen ”Sunrise at Ganges”. Det er hentet fra albumet *Call of the Mystic*, som er spilt inn på Hawaii. Bak albumet står artisten Karunesh, som her får hjelp av andre musikere, stort sett diaspora-indere. Musikken har religiøse referanser, og en hensikt kan være å nå ut til både østlige og vestlige lyttere, med andre ord kommunisere på tvers av religions- og kulturgrenser.

Når elevene skal arbeide med denne musikken, foreslår vi følgende tilnæringsmåter:

- 1) En tilnærming i lys av egne, frie assosiasjoner (se ovenfor).
- 2) En mer musikkfaglig tilnærming med fokus på rytme, melodi, instrumenter, etc.
- 3) En mer religionsfaglig tilnærming i lys av musikkstykkets og albumets tittel, at det bygger på en *raga*, etc.
- 4) En mer tverrfaglig tilnærming med utgangspunkt i hvordan musikken kan synes å ville bygge bro mellom førmoderne tradisjon og moderne teknologiske løsninger – både når det gjelder musikk og kommunikasjon – mellom ”gammel” religion og moderne spiritualitet, etc.